

Академия наук Казахстана
Институт языка и литературы им. Абая



175



1150

ҰЛЫ ДАЛАНЫҢ ҰЛАФАТТЫ ТҮЛҒАЛАРЫ



ӘОЖ 94 (574)
КБЖ 63.3 (5Каз)
Б 76

Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігінің
Тіл саясаты комитеті «Мәдениет және өнер саласындағы бәсекелестікті
жогарылату, қазақстандық мәдени мұраны сақтау, зерделеу мен насыхаттау
және мұрагат ісінің іске асырылу тиімділігін арттыру» бағдарламасы
«Әдебиеттің алеуметтік маңызды түрлерін сатып алу, басып шыгару
және тарату» кіші бағдарламасы бойынша жарық көрді

Биыл ел
мазмұнмен
лары – Аба
дығын ерек
дарының ме
лық тақыры
сын оятуга,
ықпал етті.

Мемлекеттік
Елбасы Н.Ә.
бағдарламасы
жол ашты. Міністри
175 жылдың
ел, тұтас ұлт
зор мән берілген
межелі мақсат
Соған орай,
номикалық
тойларын да
алатын руханий

Ұлттарының туған кө^{малары әлем адам}» ілімінен
көптеген ғылыми
шетелдердегі
жұмысы үйде
хрестоматия

Ұлттық университе^{ттеу институт}
Дала даның
іс-шаралар

Ұ76 Үлы даланың ұлағатты тұлғалары / Құраст. Қуат Боращ.-
Нұр-Сұлтан: Фолиант, 2020. – 320 б.

ISBN 978-601-338-686-7

Бұл жинақ қазақ сахаrasы үшін ғана емес, күллі адамзат өркениетінде орны болек қос алып шың – Абай Құнанбайұлының 175 жылдығы мен Әбу Насыр әл-Фарабидің 1150 жылдығына арналған мереитойлары аясында жарық көріп отыр. Дала данышпандары қалдырған асыл мұраларды XXI ғасыр көзқарасымен зерделеп, аталған қазынаны адамзаттың рухани құндылықтары қатарына көтеру – уақыт талабы. Таңдаулы әр автордың барлығы да биік талғам үдесінен табылып, тарих тереңінен бүгінге жол тауып, оқырманың орамды ой, тағылымды тілмен еріксіз баурап отырады.

Қазыналы мағлұматқа бай кітап көпшіліктің оқуына арналған.

ӘОЖ 94 (574)
КБЖ 63.3 (5Каз)

ISBN 978-601-338-686-7

© Боращ К., құраст., 2020
© «Фолиант» баспасы, 2020

МАЗМУНЫ

К. Көшербаев. Алғы сөз..... 3

АБАЙ ҚҰНАНБАЙҰЛЫ 175 жыл

Н. Назарбаев. Абай аманаты.....	7
К.-Ж. Тоқаев. Абай және XXI ғасырдағы Қазақстан.....	18
К.-Ж. Тоқаев. Абай – рухани реформатор.....	32
М. Мырзахметұлы. Абайтану – XXI ғасыр көгінде	36
Т. Эбдікекімұлы. «Жалын мен оттан жаралған сөзді үтатын қайсын бар?..».....	59
К. Алтысбаев. Абай және Мұстафин.....	68
К. Жумаділов. Біз Абайды танып болдық па?.....	74
Т. Жүртбай. «Нені сүйдім, дүниеде, неден күйдім...»	81
С. Ақсұңқар. Менін Абайым.....	89
М. Қалдыбайұлы. Абай мен Бауыржан	105
С. Негимов. «Жігіттер, ойын арзан, күлкі қымбат»	117
Д. Кішібеков. Ақылдың кені	126
М. Эліпхан. Толық адам танымы	129
А. Сарманбетов. «Абайды оқыған сайын ақылың толыса түседі»	138
А. Калшабек. «Китаб тасдиқ» – Абай шығармашылығының негізі	145
М. Сырлыбаев. Қокше тұлғалары танымындағы Абай мұрасы	154
Г. Пірәлі. Жаңсақтықтарға жол берілмесе еken	161
Д. Амантай. Абай философиясы: шығу тегі, қалыптасуы және дамуы	168
Б. Оспанова. «Артық ғылым кітапта...»	198
А. Әлменбет. Ақын аудармасындағы артықшылықтар	207
Ж. Оспан. Элемді шарлаған «Абай жолы»	210
Н. Ахат. Кеменгер және сенім кеңістігі	217
С. Жұмагұл. Абай – Алаштың темірқазығы	223
М. Қайнарұлы. Абаттанған Абай ауданы	226

ӘБУ НАСЫР ӘЛ-ФАРАБИ

1150 жыл

К. Көшербаев. Әл-Фараби әлемі және қазіргі Қазақстан	235
Ә. Дербісөлі. Бақыт және бақытқа жеткізетін жол	253
Д. Ысқақұлы. Ғұлама философиясындағы бақытты адам концепциясы	269
Ә. Бейсенова. Әл-Фарабиді Қазақ еліне қайтарған Ақжан Машани	278
Ж. Жұмат-Әлмащұлы. Әбу Насыр қазаққа қалай оралды?	287
Ж. Алтаев. Әл-Фарабидің рухани әлемі	292
Б. Бейсенбай. Ұлы ғұламаның шынайы өмірбаяны	299
Л. Асқар, Е. Қошқарбаев. Әл-Фараби мұрасы және тарихи сананың жаңғыруы	314